Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0106

Geneticky modifikovaná sója MON 87705 × MON 87708 × MON 89788

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. mája 2025 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sú z nej zložené alebo vyrobené (D105678/03 – 2025/2647(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (D105678/03) povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sú z nej zložené alebo vyrobené,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách[1], a najmä na jeho článok 7 ods. 3 a článok 19 ods. 3,

– so zreteľom na hlasovanie Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá podľa článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003, ktoré sa konalo 28. februára 2025 a na ktorom sa rozhodlo, že sa nevydá žiadne stanovisko,

– so zreteľom na článok 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie[2],

---

1 Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

2 Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

– so zreteľom na stanovisko, ktoré prijal Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) 2. apríla 2020 a ktoré bolo uverejnené 18. mája 2020[1],

 so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, v ktorých namieta proti povoľovaniu geneticky modifikovaných organizmov (ďalej len „GMO“)[2],

---

[1] Vedecké stanovisko panelu EFSA pre geneticky modifikované organizmy k posúdeniu geneticky modifikovanej sóje MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 na použitie v potravinách alebo krmivách, podľa nariadenia (ES) č. 1829/2003 (žiadosť EFSA-GMO-NL-2015-126), vestník EFSA 2020;18(5):e06111, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6111.

[2] Európsky parlament prijal vo svojom ôsmom volebnom období 36 uznesení a v deviatom volebnom období 38 uznesení, v ktorých namieta proti povoľovaniu GMO. Okrem toho Európsky parlament počas desiateho volebného obdobia prijal tieto uznesenia:
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2628 o obnovení povolenia umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × NK603, sú z nej zložené alebo vyrobené, podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 (Ú. v. EÚ C, C/2025/1797, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2627, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú bavlnu COT102, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2629, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestňovať na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 a osem jej čiastkových kombinácií, sú z nich zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1799, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/1828, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 obnovuje povolenie umiestňovať na trh krmivá, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 810 alebo sú z nej zložené, a potraviny a krmivá vyrobené z geneticky modifikovanej kukurice MON 810 a ktorým sa zrušuje vykonávacie rozhodnutie Komisie (EÚ) 2017/1207 (Ú. v. EÚ C, C/2025/1800, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).

– so zreteľom na článok 115 ods. 2 a 3 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, klímu a bezpečnosť potravín,

A. keďže spoločnosť Monsanto Europe S.A./N.V. predložila 11. septembra 2015 v mene spoločnosti Monsanto Company so sídlom v Spojených štátoch amerických príslušnému vnútroštátnemu orgánu Holandska v súlade s článkami 5 a 17 nariadenia (ES) č. 1829/2003 žiadosť o umiestnenie na trh potravín, zložiek potravín a krmív, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 (ďalej len „geneticky modifikovaná sója“), sú z nej zložené alebo vyrobené (ďalej len „žiadosť“). keďže žiadosť sa týkala aj umiestnenia produktov, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú

– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/1822, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP915635, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1801, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/1826, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh výrobky, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP23211, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1802, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o vykonávacom rozhodnutí Komisie (EÚ) 2024/2618, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP202216, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1803, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 26. novembra 2024 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 94804, sú z nej zložené alebo vyrobené (Ú. v. EÚ C, C/2025/1804, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. februára 2025 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu DP910521, sú z nej zložené alebo vyrobené (P10_TA(2025)0014).
– Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. februára 2025 o návrhu vykonávacieho rozhodnutia Komisie, ktorým sa podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 povoľuje umiestniť na trh produkty, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú kukuricu MON 95275, sú z nej zložené alebo vyrobené (P10_TA(2025)0015).

sóju alebo sú z nej zložené, na trh na iné účely ako potraviny a krmivá, s výnimkou pestovania;

B. keďže úrad EFSA prijal 2. apríla 2020 kladné stanovisko ku geneticky modifikovanej sóji, ktoré bolo uverejnené 18. mája 2020; keďže úrad EFSA zvážil všetky otázky a pripomienky, ktoré členské štáty vzniesli v rámci konzultácie s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi podľa článku 6 ods. 4 a článku 18 ods. 4 nariadenia (ES) č. 1829/2003;

C. keďže úrad EFSA však nebol schopný dokončiť posúdenie rizika a dospieť k záveru o bezpečnosti geneticky modifikovanej sóje z dôvodu absencie 90-dňovej štúdie o geneticky modifikovanej sóji a absencie plánu monitorovania po umiestnení na trh, ktorý by zohľadňoval zmenený profil mastných kyselín v geneticky modifikovanej sóji;

D. keďže 3. októbra 2024 úrad EFSA prijal vyhlásenie, ktoré bolo uverejnené 28. októbra 2024 a ktorým doplnil svoje vedecké stanovisko z 2. apríla 2020, na základe dodatočných údajov poskytnutých žiadateľom[1], úrad EFSA dospel k záveru, že geneticky modifikovaná sója opísaná v žiadosti je rovnako bezpečná ako jej konvenčný náprotivok a testované referenčné odrody geneticky nemodifikovanej sóje, pokiaľ ide o jej potenciálne účinky na zdravie ľudí a zvierat a na životné prostredie. Úrad EFSA tiež dospel k záveru, že konzumácia geneticky modifikovanej sóje nepredstavuje nutričné riziko;

E. keďže geneticky modifikovaná sója bola upravená tak, aby bola tolerantná voči herbicídom na báze glyfozátu a dikamby a aby sa zmenil jej profil mastných kyselín;

Nedostatočné posúdenie doplnkového herbicídu

F. keďže vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 503/2013[2] si vyžaduje posúdenie, či očakávané poľnohospodárske postupy

---

[1] Panel úradu EFSA pre GMO, „Statement complementing the EFSA Scientific Opinion on application (EFSA-GMO-NL-2015-126) for authorisation of food and feed containing, consisting of and produced from genetically modified soybean MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 [Vyhlásenie, ktorým sa dopĺňa vedecké stanovisko EFSA k žiadosti (EFSA-GMO-NL-2010 – 85) o povolenie potravín a krmív, ktoré obsahujú geneticky modifikovanú sóju MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, sú z nej zložené a vyrobené]“. EFSA Journal (Vestník EFSA) 2024;22(10):e9061, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.9061.

[2] Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 503/2013 z 3. apríla 2013, ktoré sa týka žiadostí o povolenie geneticky modifikovaných potravín a krmív v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Komisie (ES) č. 641/2004 a (ES) č. 1981/2006 (Ú. v. EÚ L 157, 8.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2013/503/oj).

ovplyvňujú výsledok skúmaných parametrov; keďže podľa uvedeného vykonávacieho nariadenia sa to týka najmä rastlín tolerantných voči herbicídom;

G. keďže veľká väčšina geneticky modifikovaných plodín je geneticky modifikovaná tak, aby boli tolerantné voči jednému alebo viacerým „doplnkovým“ herbicídom, ktoré sa môžu používať počas pestovania geneticky modifikovanej plodiny bez toho, aby uhynula, ako by to bolo v prípade plodiny, ktorá nie je tolerantná voči herbicídom; keďže viaceré štúdie preukázali, že geneticky modifikované plodiny odolné voči herbicídom vedú k zvýšenému používaniu doplnkových herbicídov, čo je z veľkej časti spôsobené výskytom buriny odolnej voči herbicídom[1];

H. keďže geneticky modifikované plodiny tolerantné voči herbicídom zaväzujú poľnohospodárov k systému boja proti burine, ktorý je do veľkej miery alebo úplne závislý od herbicídov; keďže zvýšená závislosť od doplnkových herbicídov v poľnohospodárskych podnikoch, v ktorých sa sadia geneticky modifikované plodiny, urýchľuje vznik a šírenie buriny odolnej voči týmto herbicídom, čo vyvoláva potrebu ešte väčšieho používania herbicídov, čo je začarovaný kruh neustáleho používania čoraz väčšieho množstva herbicídov;

I. keďže nepriaznivé vplyvy vyplývajúce z nadmerného používania herbicídov povedú k zhoršeniu zdravia pôdy, kvality vody a biodiverzity nad zemou a pod ňou, ako aj k zvýšenej expozícii ľudí a zvierat herbicídom, a to potenciálne aj prostredníctvom zvýšeného množstva rezíduí herbicídov v potravinách a krmivách;

J. keďže dikamba je veľmi nestála, čo znamená, že po aplikácii má sklon preniknúť do ovzdušia, kde ju unáša vietor, až kým nespadne na zem, čím vystavuje ľudí a necieľové rastliny, viničˇ, stromy a kríky potenciálnym a vážnym škodám, najmä ak k expozícii dochádza počas niekoľkých rokov;

K. keďže v štúdii vedcov vlády Spojených štátov z roku 2020 bola uverejnená v odborne recenzovanom časopise International Journal

---

[1] Pozri napríklad Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds and Herbicides: Overview and Impact (Geneticky modifikované plodiny tolerantné voči herbicídom, burina a herbicídy: prehľad a vplyv)“, Environmental Management, január 2016, 57(1), s. 31 – 48, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738, a Benbrook, C.M., Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years (Vplyv geneticky modifikovaných plodín na používanie pesticídov v USA – prvých šestnásť rokov), Environmental Sciences Europe, 28. septembra 2012, diel 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

of Epidemiology sa konštatuje, že rozšírené používanie dikamby zvýšilo medzi aplikátormi riziko vzniku rakoviny pečene a vnútropečňových žlčovodov;

L. keďže v štúdii z roku 2020 sa uvádza, že schválenie geneticky modifikovaných plodín tolerantných voči dikambe podľa očakávaní povedie v nasledujúcich rokoch k zvýšenému využívaniu dikamby v poľnohospodárstve[1], a keďže systém údajov združenia Heartland Health Research Alliance o používaní pesticídov potvrdzuje, že je to tak, keďže používanie dikamby v stredozápade Spojených štátov v porovnaní s obdobím pred desiatimi rokmi je desaťnásobné[2];

M. keďže naďalej pretrvávajú otázky v súvislosti s karcinogenitou glyfozátu; keďže úrad EFSA v novembri 2015 dospel k záveru, že glyfozát pravdepodobne nie je karcinogénny, a Európska chemická agentúra v marci 2017 dospela k záveru, že klasifikácia nie je odôvodnená; keďže Medzinárodná agentúra pre výskum rakoviny, špecializovaná agentúra Svetovej zdravotníckej organizácie pre rakovinu, v roku 2015 klasifikovala glyfozát ako pravdepodobný karcinogén pre ľudí; keďže viaceré nedávne vedecké recenzované štúdie potvrdzujú karcinogénny potenciál glyfozátu[3];

N. keďže v recenzovanej štúdii sa uvádza zistenie, že glyfozát sa hromadí v geneticky modifikovanej sóji, čo negatívne ovplyvňuje jej nutričné zloženie v porovnaní so sójou, ktorá nie je geneticky modifikovaná[4]; keďže v rámci pilotného projektu, ktorý sa uskutočnil v Argentíne, sa zistilo prekvapivo vysoké množstvo rezíduí glyfozátu v GM sóji[5];

---

1 Lerro, C.C., Hofmann, J.N., Andreotti, G., Koutros, S., Parks, C.G., Blair, A., Albert, P.S., Lubin, J.H., Sandler, D.P., Beane Freeman, L.E., „Dicamba use and cancer incidence in the agricultural health study: an updated analysis (Používanie dikamby a výskyt rakoviny v štúdii poľnohospodárskeho zdravia: aktualizovaná analýza), International Journal of Epidemiology, august 2020; 49 ods. 4, s. 1326 – 1337, https://academic.oup.com/ije/advance-article-abstract/doi/10.1093/ije/dyaa066/5827818?redirectedFrom=fulltext.

2 https://hh-ra.org/projects/measuring-pesticide-use/interactive-herbicide-use-tables/.

3 Pozri napríklad: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887, https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610 a https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/.

4 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24491722.

5 https://www.testbiotech.org/en/resource/high-levels-residues-spraying-glyphosate-found-soybeans-argentina/

O. keďže v geneticky modifikovaných rastlinách môže samotná genetická modifikácia ovplyvňovať spôsob, akým rastlina metabolizuje doplnkové herbicídy, a zloženie, a teda aj toxicitu produktov rozpadu (metabolitov)[1];

P. keďže posudzovanie rezíduí herbicídov a ich metabolitov v geneticky modifikovaných rastlinách je mimo pôsobnosti panelu úradu EFSA pre GMO, a preto sa v rámci postupu povoľovania GMO nevykonáva;

Zabezpečenie rovnakých podmienok na celosvetovej úrovni a dodržiavanie medzinárodných záväzkov Únie

Q. keďže pestovanie geneticky modifikovanej sóje nie je v Únii povolené;

R. keďže v záveroch strategického dialógu o budúcnosti poľnohospodárstva EÚ[2] sa Komisia vyzýva, aby prehodnotila svoj vlastný prístup k prístupu na trh pre agropotravinový dovoz a vývoz vzhľadom na rozdiely medzi normami Únie a jej obchodných partnerov; keďže spravodlivejšie obchodné vzťahy v súlade s cieľmi zdravých potravín a zdravého životného prostredia na celom svete boli jednou z hlavných požiadaviek poľnohospodárov počas demonštrácií v rokoch 2023 a 2024;

S. keďže v správe osobitného spravodajcu Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“) pre právo na výživu z roku 2017 sa konštatuje, že najmä v rozvojových krajinách majú nebezpečné pesticídy katastrofálny vplyv na zdravie[3]; keďže podľa cieľa OSN v oblasti udržateľného rozvoja 3.9 sa má do roku 2030 podstatne znížiť počet úmrtí a ochorení spôsobených nebezpečnými chemikáliami a znečistením a kontamináciou ovzdušia, vody

---

1 Určite to platí v prípade glyfozátu, ako sa uvádza v Preskúmaní úradu EFSA týkajúcom sa existujúcich maximálnych hladín rezíduí pre glyfozát podľa článku 12 nariadenia (ES) č. 396/2005, Vestník EFSA 2018;16(5):5263, s. 12, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/j.efsa.2018.5263.

2 Strategic Dialogue on the Future of EU Agriculture - A shared prospect for farming and food in Europe (Strategický dialóg o budúcnosti poľnohospodárstva v EÚ – Spoločná vízia poľnohospodárstva a potravinárstva v Európe), 2024, https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/171329ff-0f50-4fa5-946f-aea11032172e_en?filename=strategic-dialogue-report-2024_en.pdf.

3 A/HRC/34/48: Správa osobitného spravodajcu o práve na potraviny https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc3448-report-special-rapporteur-right-food.

a pôdy[1];

T. keďže globálny rámec pre biodiverzitu z Kchun-mingu a Montrealu (ďalej len „rámec z Kchun-mingu a Montrealu“), dohodnutý na 15. konferencii zmluvných strán Dohovoru OSN o biologickej diverzite (CBD OSN) v decembri 2022, zahŕňa globálny cieľ znížiť riziko používania pesticídov do roku 2030 aspoň o 50 %[2];

U. keďže v nariadení (ES) č. 1829/2003 sa uvádza, že geneticky modifikované potraviny alebo krmivá nesmú mať nepriaznivé účinky na ľudské zdravie, zdravie zvierat alebo na životné prostredie, a vyžaduje sa, aby Komisia pri príprave svojho rozhodnutia vzala do úvahy všetky relevantné ustanovenia práva Únie a iné oprávnené skutočnosti, ktoré sú podstatné na prerokovanie záležitosti; keďže medzi takéto oprávnené skutočnosti by mali patriť záväzky Únie vyplývajúce z cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja a Dohovoru OSN o biologickej diverzite;

V. keďže povolenie Únie pre geneticky modifikovanú sóju by nebolo v súlade s medzinárodnými záväzkami v oblasti znižovania množstva pesticídov[3] vzhľadom na zvýšenú expozíciu ľudí a životného prostredia účinkom herbicídov v krajinách, v ktorých sa pestujú geneticky modifikované plodiny tolerantné voči herbicídom, ako aj na potenciálne súvisiace závažné zdravotné dôsledky;

W. keďže odlesňovanie patrí medzi hlavné príčiny poklesu biodiverzity; keďže emisie z využívania pôdy a zmeny vo využívaní pôdy, najmä z dôvodu odlesňovania, sú druhou najvýznamnejšou príčinou zmeny klímy po spaľovaní fosílnych palív[4]; keďže Parížska dohoda a globálny strategický plán pre biodiverzitu na roky 2011 – 2020 prijatý v rámci Dohovoru OSN o biologickej diverzite a ciele v oblasti biodiverzity z Aiči podporujú úsilie o udržateľné obhospodarovanie lesov, ich ochranu a obnovu[5]; keďže cieľ OSN v oblasti udržateľného rozvoja 15 zahŕňa cieľ zastaviť odlesňovanie do roku 2020[6]; keďže lesy zohrávajú multifunkčnú úlohu, ktorá podporuje dosiahnutie väčšiny cieľov OSN v oblasti udržateľného

---

1 https://indicators.report/targets/3-9/.

2 pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_22_7834.

3 V decembri 2022 bol na 15. konferencii zmluvných strán Dohovoru OSN o biologickej diverzite schválený globálny rámec pre biodiverzitu, ktorý zahŕňa globálny cieľ znížiť do roku 2030 riziko používania pesticídov aspoň o 50 % (pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_22_7834).

4 Oznámenie Komisie z 23. júla 2019 s názvom Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov, COM(2019)0352, s. 1.

5 Tamže, s. 2.

6 Pozri cieľ 15.2: https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/.

rozvoja[1];

X. keďže lesné požiare v Amazónii sú spôsobené vysokou mierou odlesňovania; keďže Komisia v oznámení z roku 2019 vyjadrila svoju ambíciu chrániť a obnoviť svetové lesy[2]; keďže globálna ochrana biodiverzity vrátane lesov je kľúčovým cieľom stratégie EÚ v oblasti biodiverzity[3];

Y. keďže produkcia sóje je hlavnou hnacou silou odlesňovania v lesoch Amazónie, Cerrado a Gran Chaco v Južnej Amerike; keďže 97 % sóje pestovanej v Brazílii a 100 % sóje pestovanej v Argentíne je geneticky modifikovaná sója[4] ;

Z. keďže Komisia analýzou zistila, že v Únii je dovoz sóje faktorom, ktorý historicky najviac prispieva ku globálnemu odlesňovaniu a súvisiacim emisiám, keď má takmer polovičný podiel na odlesňovaní spojenom s celkovým dovozom do Únie[5] ;

---

1 Oznámenie Komisie z 23. júla 2019 s názvom Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov, COM(2019)0352, s. 2.

2 Oznámenie o posilnení opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0352&from=SK.

3 Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: Prinavrátenie prírody do našich životov“, COM(2020)0380.

4 Medzinárodná služba pre získavanie agrobiotechnologických aplikácií, „Global status of commercialized biotech/GM crops in 2017:

Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years (Globálny stav komercializovaných biotechnologických/geneticky modifikovaných plodín v roku 2017: Zavádzanie biotechnologických plodín prudko rastie, ekonomické výhody sa hromadia za 22 rokov“, ISAAA Brief No. 53 (2017), s. 16 a 21,http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf.

5 Technická správa Európskej komisie 2013 - 063 s názvom „The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation (Vplyv spotreby EÚ na odlesňovanie: Komplexná analýza vplyvu spotreby EÚ na odlesňovanie)“, https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c1d3ef3e-d07e-4229-91e5-41001b47dba8/language-en , s. 23-24: V rokoch 1990 až 2008 Únia doviezla produkty rastlinnej a živočíšnej výroby, ktoré spôsobili odlesnenie celkovej plochy 90 000 km^2. Rastlinná výroba predstavovala 74 000 km^2 (82 %), pričom najväčší podiel mali plodiny pestované na olej (52 000 km^2). Sójové bôby a sójové výlisky predstavovali 82 % (42 600 km^2), čo zodpovedá 47 % celkového odlesňovania súvisiaceho s dovozom tovaru do Únie.

Zníženie závislosti od dovážaných krmív

AA. keďže jedným z ponaučení z krízy spôsobenej ochorením COVID-19 a zo stále prebiehajúcej vojny na Ukrajine je potreba, aby Únia ukončila závislosť od niektorých kritických materiálov; keďže v poverovacom liste komisárovi Christophovi Hansenovi ho predsedníčka Komisie Ursula von der Leyenová žiada o to, aby preskúmal spôsoby, ako znížiť dovoz kritických komodít[1];

AB. keďže obchodné dohody stimulujú dovoz potravín a krmív, ktoré obsahujú GMO, sú z nich zložené alebo vyrobené, do Únie; keďže Brazília a Argentína patria medzi najväčších svetových výrobcov GMO a používateľov pesticídov vrátane GMO a pesticídov, ktoré sú v Únii zakázané zo zdravotných alebo environmentálnych dôvodov;

Nedemokratické rozhodovanie

AC. keďže Európsky parlament vo svojom ôsmom volebnom období prijal celkovo 36 uznesení, v ktorých namietal proti tomu, aby sa GMO uvádzali na trh na použitie v potravinách a krmivách (33 uznesení) a aby sa GMO v Únii pestovali (tri uznesenia); keďže Európsky parlament vo svojom deviatom volebnom období prijal 38 námietok proti uvádzaniu GMO na trh, a v súčasnom desiatom volebnom období prijal už ďalších desať uznesení na rovnakú tému;

AD. keďže Komisia naďalej povoľuje GMO, hoci si sama uvedomuje nedostatky z hľadiska demokracie, nízku podporu členských štátov a námietky Európskeho parlamentu;

AE. keďže nie je potrebná žiadna zmena právnych predpisov, aby Komisia nemala možnosť povoľovať GMO, ak sa v odvolacom výbore nedosiahne kvalifikovaná väčšina členských štátov v prospech povolenia[2];

AF. keďže Stály výbor pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá uvedený v článku 35 nariadenia (ES) č. 1829/2003 pri hlasovaní 28. februára 2025 nezaujal žiadne stanovisko, čo znamená, že povolenie nepodporila kvalifikovaná väčšina členských štátov;

1. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie prekračuje rámec vykonávacích právomocí stanovených v nariadení (ES) č. 1829/2003;

2. domnieva sa, že návrh vykonávacieho rozhodnutia Komisie nie je v súlade s právom Únie, pretože nie je zlučiteľný s cieľom

---

1 https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_en.

2 Ak udelenie povolenia v odvolacom výbore neschváli kvalifikovaná väčšina členských štátov, Komisia podľa článku 6 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 môže, ale nemusí dané povolenie udeliť.

nariadenia (ES) č. 1829/2003, ktorým je podľa všeobecných zásad uvedených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002[1] poskytovať základ na zabezpečenie vysokej miery ochrany ľudského života a zdravia, zdravia a dobrých životných podmienok zvierat, životného prostredia a záujmov spotrebiteľov v súvislosti s geneticky modifikovanými potravinami a krmivami a súčasne zabezpečovať efektívne fungovanie vnútorného trhu;

3. žiada Komisiu, aby stiahla svoj návrh vykonávacieho rozhodnutia a aby predložila výboru nový návrh;

4. vyzýva Komisiu, aby v súlade s prístupom „Jedno zdravie“ nepovoľovala geneticky modifikované plodiny tolerantné voči herbicídom, pretože by to viedlo k zvýšenému používaniu doplnkových herbicídov, a tým k zvýšenému riziku pre biodiverzitu, bezpečnosť potravín a zdravie pracovníkov;

5. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že povolenie dovozu akýchkoľvek geneticky modifikovaných rastlín, ktoré sú tolerantné voči herbicídom, na použitie v potravinách a krmivách nie je v súlade s medzinárodnými záväzkami Únie vyplývajúcimi okrem iného z cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja a z Dohovoru OSN o biologickej diverzite vrátane nedávno prijatého rámca z Kchun-mingu a Montrealu[2];

6. očakáva, že Komisia urýchlene splní svoj záväzok predložiť návrh na zabezpečenie toho, aby sa nebezpečné chemické látky zakázané v Únii nevyrábali na vývoz, a svoj záväzok zabezpečiť reciprocitu lepším zosúladením našich domácich výrobných noriem s normami uplatňovanými na dovoz, najmä v prípade pesticídov;

7. vyzýva Komisiu, aby pri rokovaniach o dohodách o voľnom obchode zabezpečila približovanie noriem medzi Úniou a jej partnermi s cieľom splniť bezpečnostné normy Únie;

8. víta skutočnosť, že Komisia v liste z 11. septembra 2020 adresovanom poslancom konečne uznala, že pri rozhodovaní

---

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

[2] V decembri 2022 bol na 15. konferencii zmluvných strán Dohovoru OSN o biologickej diverzite schválený globálny rámec pre biodiverzitu, ktorý zahŕňa globálny cieľ znížiť do roku 2030 riziko používania pesticídov aspoň o 50 % (pozri: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_22_7834).

o povoleniach pre GMO treba zohľadňovať otázku udržateľnosti[1]; vyjadruje však hlboké sklamanie nad tým, že Komisia naďalej povoľuje dovoz GMO do Únie napriek neprestajným námietkam Európskeho parlamentu a väčšiny členských štátov hlasujúcich proti;

9. opätovne naliehavo vyzýva Komisiu, aby zohľadnila záväzky Únie vyplývajúce z medzinárodných dohôd, ako sú Parížska dohoda o zmene klímy, Dohovor OSN o biologickej diverzite a ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja; opakuje svoju výzvu, aby bola k návrhom vykonávacích aktov priložená dôvodová správa, v ktorej sa vysvetlí, ako sa v nich dodržiava zásada „nespôsobovať škodu“[2];

10. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

---

1 https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

2 Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o Európskej zelenej dohode (Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2), odsek 102.